

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ: «Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΑΚΡΟ- ΠΟΤΑΜΟΥ»

Τὸ δῆγμα πού καλλιεργήθηκε, ὡς τὴν ὥρα, κ' ἐπίασε στὴ νέα μας φιλολογία, εἶναι τὸ ἡθογραφικόν. Λόγοι πολλοὶ συντρέξανε σὲ τοῦτο. Ἡ ζωὴ μας πρωτοφανέρωτη κι ἀπλερῆ, δίχως πλούσια παράδοση κ' ἱστορία, μὲ ὅλη τὴν ἀντίθετη γνώμη τῶν δασκάλων, δίχως σειρὰ κ' ἰσορροπία, μὲ ἀλλάσματα καὶ παραπατήματα σὲ γνώμες, σὲ ἰδέες, σὲ δρόμους. Ὁ κόσμος νιόθαλτος, μὴ θέλοντας νὰ ἐπηρραστή μὰ καὶ μὴ μπορῶντας νὰ μὴν τὸ πάθῃ, ἀπὸ ξένες συνήθειες καὶ κοινωνικὲς συνθήκες φερμένες ἀπὸ ἔθνη προχωρημένα σὲ πολιτισμό. Ἡ κοινωνία μέσα σ' ἐν ἄμορφο ἀνακάτωμα. Τάξῃ μὲ συνείδηση καμιά. Φιλοσοφικὴ σκέψη, πουθενά. Πλατιά ζωὴ, μὲ τὰ ψυχολογικά της ζητήματα, ἄγνωστο πρᾶγμα. Ἔτσι ἀπομένει μόνο γιὰ τὴ φιλολογία ἡ ξερὴ ζουγραφία τοῦ τύπου καὶ τῶν ἀνθρώπων, πού ζοῦνε μὲ τίς ἀπλές τους συνήθειες. Καὶ πολλοὶ τὸ καμαρώνανε, λέγοντας πὼς ὁ τάδε ρωμῶς συγγραφέας «δὲν πολυσκοτίζεται γιὰ πολὺπλοκα πράγματα καὶ κοινωνικὰ σκάνταλα, μὰ πὼς μᾶς δίνει «τὰ γὰν ἦθῃ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ», καὶ πὼς ὁ δεῖνας λογογράφος «ἐξυμνεῖ τὰ πάτρια».

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς μόνο σὲ τέτοιο δῆγμα, ἔχουμε ὡς τώρα ἔτι καλὸ μπορεῖ νὰ δεῖξῃ ὁ πεζὸς μας λόγος. Ὅμως ὁ κ. Κωσταντῖνος Χατζόπουλος, πάσκιζε νὰ μπάσῃ στὴν ἡθογραφία ἕναν καινούργιον ἀέρα. Μὲ τὴν ἀπλὴ ζουγραφία μαζί, μᾶς δίνει καὶ κάτι ἄλλο. Μᾶς δίνει σκέψη καὶ ψυχὴ. Μᾶς ἀνοίγει ζητήματα, μᾶς φανερώνει τὴν ψυχολογία τῶν ἀνθρώπων τῆς κοινωνίας μας, ὅπως τὴν πλάθει μιά ζωὴ τριγύρω μας. Μᾶς δείχνει πληγές καὶ δυστυχίες, ἀφωνες, βουδές, φυσικὲς γιὰ ὅλους πού ζοῦνε καὶ γυρίζουνε μέσα τους, μὰ δὲν ἔχουνε τὴν αἴσθησιν, τὴν παρατήρηση τοῦ καλλιτέχνη καὶ τοῦ ποιητῆ, νὰ τίς ἰδοῦνε μὲ τὸ μάτι τὸ ἀνώτερο. νὰ τίς ξεχωρίσουνε καὶ νὰ τίς ζυγιάσουνε. Ἔτσι μᾶς πᾶει πρὸ πέρ' ἀπὸ τὴν ἡθογραφία, στὴν ψυχογραφία νὰ ποῦμε, δεμένη ὅμως στενά, φυσικά, μὲ τὰ πράγματα, μὲ τὰ γεγονότα πού ἀφηγιέται, δίχως τὸ ἀνέδασμα σὲ σύγνεφα καὶ σὲ ἀοριστίες ποιητικὸφαντες.

Ὁ «Πύργος τοῦ Ἀκροπόταμου» ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ μὴ ἱστορία μιᾶς φαμίλιας συγκαιρινῆς μας στὴν ἐπαρχία. Ἡ περηφάνεια γιὰ τὴν καλὴ καταγωγή, γιὰ τὸ σόι, κι ἂς κρατιέται τὸ σόι αὐτὸ ἀπὸ χωριανούς νοικοκυραίους, ἢ προσπάθεια τοῦ νὰ φαίνεται ἔτι δὲν εἶσαι, τὸ φιλότιμο τῆς γενεᾶς, δεμένα μὲ ὅλα τὰ ὑστερήματα τοῦ χαραχτήρα τοῦ νεοέλληνα, τὴν ἀναμελιά, τὴν τεμπελιά, τὴν ἐγκατάλειψη στὴν τύχη, τὴν αὐστηρότητα καὶ τὸ κουρκουσούρεμα γιὰ τοὺς ἄλλους, ὀδηγοῦνε σὸν ξεπεσμό καὶ σὸ ρήμαγμα τῆς φαμίλιας

τοῦ Θώμου Κρανιά, τοῦ ρουμελιώτη ἐπάρχου, πού σὰν ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου τῆς καλῆς ἐκείνης ἐποχῆς, πού ἂς ποῦμε πὼς πέρασε, διοριζότανε ἅμα τὸ κόμα του εἶτανε στὰ πράματα καὶ παύοτανε ἅμα ἔχανε τὴν ἐξουσία. Σ' ἕνα στενὸ ἀψηλὸ σπῖτι σιμὰ στὴν ἀκροποταμιά μιᾶς μικρῆς πολιτείας τῆς Ρούμελης, μεγάλωσε, ἀναθάρφθηκε κ' ἔζησε ἡ φαμίλια τοῦ Κρανιά. Ἡ κοινωνικὴ δυστυχία ἀπλώθηκε πάνου της καὶ τὴν ἔκαψε καὶ τὴ χαντάκωσε. Καὶ τὴ δυστυχία τούτη ἀσυνείδητα τὴ δημιουργοῦσανε τὰ ἴδια τὰ πρόσωπα πού πλέκονται στὴν ἱστορία, κινημέν' ἀπὸ τὴ γύρα ζωὴ, ἀπὸ τίς συνθήκες της, ἀπὸ τὴ μοίρα τὴν ἀκατανίκητη πού εἶτανε τόσο ταιριασμένη μὲ τὴν ψυχολογία τους.

Ὅσο κι ἂν τὴ χαραχτήρῃς κανεὶς γιὰ ὠμὴ καὶ ξερὴ, τὴν περιγραφὴ τοῦ συγγραφέα τοῦ «Πύργου τοῦ Ἀκροπόταμου», δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ ξεφύγῃ ὅμως ἡ ζωντανάδα, ἡ ἀλήθεια, τῆς πίκρας ἡ ἀλήθεια καὶ τοῦ σαρκασμοῦ κάποτε, πού βγαίνει ἀπ' ὅλες τίς σελίδες, σὰν πνοὴ μιᾶς τέχνης πού συγκινεῖ καὶ πού τραβά. Ἡ θλιμένη κι ἀξιοθρήνητη μοῖρα τῆς γυναίκας, μέσα στὴν κοινωνία μας, τοῦ κοριτσιοῦ πού ἀφίνεται νὰ παλέψῃ γιὰ τὴν παντρεία, τὸ ἄλφα καὶ τὸ μέγα τοῦ προορισμοῦ της, καθὼς τοῦ δίνουνε νὰ πιστέψῃ, παίρνει τόνους καὶ χρωματισμοὺς τόσο ἐντονούς στίς ἀλλαγές της, ὥστ' ἔρχεται ἡ ἐντύπωση καθαρὴ πὼς τὸ δρᾶμα πού παίζεται, ἀπλώνεται σὲ πλατύτερα σύνορα γιὰ νὰ κλείσῃ μέσα τους ἕνα κοινωνικὸ ζήτημα, ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα καὶ τὰ πραχτικώτερα τῆς συγκαιρινῆς μας κοινωνικῆς ζωῆς. Καὶ νά, πὼς ἀπὸ τὴν ἡθογραφία βγαίνει καὶ πλάθεται δρόμος καινούργιος, πού δὲ γνωρίσε ὡς τὴν ὥρα ἡ νέα μας φιλολογία, ἐξὸν ἀπὸ λίγες ἀξιεπαινές δοκιμές.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

**Ὡς' ἐνοικίασιν κτιρίου διὰ τὸ ὑπουργεῖον
τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας**

Προκειμένου νὰ ληρθῇ ἀπόφασις περὶ προκηρῶσεως δημοπρασίας ἐνοικιάσεως μεγάλου κτιρίου δι' ἐγκατάστασιν τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας κατὰ τὴν πενταετίαν 1916—1920, καλοῦνται πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ προτείνωσι κατάλληλον τοιοῦτον νὰ ὑποβάλωσι μέχρι τῆς 20ῆς τρέχοντος μηνὸς τὰς προτάσεις εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ ὑπουργείου τούτου.

Τὰ προταθσόμενα κτίρια δεόν νὰ ἔχωσιν 60—80 δωμάτια κατάλληλα διὰ γραφεῖα, καθὼς καὶ 10 τοὐλάχιστον κατάλληλα δι' ἀρχεῖα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευήτω μόνον διὰ τῶν ἐχούσων ἔγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων.

(Ἐκ τοῦ ὑπουργ. τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας)

Θ Θ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Θ Θ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὰ κορίτσια πὺν προικιστήκανε ἀπὸ τὸ «Λευκὸ Σταυρό»: Παρασκευὴ Καποδίστρια, Ἀθήνα. Ἰωάννα Ἀβανιὰ, Ἀθήνα. Βικτωρία Κ. Γερακάρη, Ἀθήνα, Ἑλένη Κ. Γερακάρη, Ἀθήνα. Μαρία Παπαλεωνίδα, Ἀθήνα. Ἀλεξάνδρα Π. Πολίτη, Βόνιτσα. Ἀσήμω Β. Παπαδημητρίου, Ἄνω Μπέλτσι. Εὐαγγελία Σ. Γκουβά, Ἄρτα. Ἀγγελικὴ Δ. Ἀθανασίου, Ἀχαΐα. Παναγιωτίτσα Σκούμπες, Λακωνία. Γιαννούλα Π. Μπρέγιαννη, Μεσσηνία. Διαμάντω Π. Μπρέγιαννη, Μεσσηνία. Χρηστίνη Ι. Μπομπότα, Ἀρχάνι. Φωτεινὴ Σ. Παράσχου, Δελερί. Κι ἄλλα 36 κορίτσια πὺν κληρωθῆκανε καὶ θὰ προικιστοῦνε.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Μιὰ ἀξιοσημείωτη θεατρικὴ κριτικὴ γιὰ τὴν παραστάση τῆς «Τρισεύγηνς» τοῦ Παλαμᾶ δημοσιεύθηκε στὴ «Νέα Ἑλλάδα» τῆς περασμένης Δευτέρας ἀπὸ τὸν κ. Φώτο Πολίτη. Μπορεῖ νὰ μὴ συμφωνοῦμε σ' ὅλα πέρα πέρα μὲ τὸ νέο κριτικὸ, μὰ δὲν μποροῦμε καὶ νὰν τοῦ ἀρνηθοῦμε δύναμη, εὐκρίνεια, γνώση τῆς σκηνῆς, ἀκόμα καὶ κριτικὴ σοφία στὰ ἄρθρα του. Εἶναι μεγάλῃ παρηγοριά γιὰ ὅσους καταγίνονται μὲ τὸ θέατρο καὶ ὅπωςδήποτε ἐργάζονται γι' αὐτό, νὰ ξέρουν πως θὰ κριθεῖ μιὰ μέρα τὸ ἔργο τους ἔτσι τίμια καὶ εὐκρινά.

— Ὁ κ. Horvath μᾶς παρακαλεῖ νὰ διορθώσουμε στὴν κριτικὴ του τοῦ περασμένου φύλλου (σελ. 74, στήλ. 1, ἀράδα 48) τὸ «γιὰ τοῦτο δὰ ξέχασε δλότελα νὰ δείξῃ παράδειγμα», μὲ τὸ σωστὸ «ξέχασε νὰ δείξῃ *δέφτερο* παράδειγμα».

Γραμμὴ Πειραιῶς—Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀφθάστου ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἀέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Πορταλί Τρούμπας).

Ἐκαστὴν ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον Τήνον, Ἀνδρον καὶ Κόρθιον.

Ἐκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. διὰ Ἀλεξανδρείαν

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξειδίων κ. κ. Θωμᾶ Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλμαν καὶ Σ. Σωτιάδου, (Πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὁμοιοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ὑπὸ ὀθον Ἀγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγον, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1
(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

HEINE. — Δὲν εἶμαι ἐκδικητικὸς, ἐπιθυμοῦσα μὲ ὅλη τὴν καρδίᾳ μου νὰ συγχωρῶ τοὺς ὀχτροὺς μου, μὰ δὲν μπορῶ νὰ τοὺς ἀγατήσω πρὶ νὰν τοὺς ἔχω ἐκδικηθεῖ—τότε ἴσια ἴσια τοὺς ἀνοίγεται ἡ καρδίᾳ μου. Ὅσο κανεὶς δὲν ἔχει ἀκόμα ἐκδικηθεῖ, ἀπομνήσκει πάντα μὲ μιὰ πίκρα στὴν καρδίᾳ του.

✱

HEINE.—Ἡ Σκέψη εἶναι ἡ ἀόρατὴ Φύση, ἡ Φύση εἶναι ἡ ὁρατὴ Σκέψη.

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

Γενικὸς Διευθυντὴς ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοον θαλαμηγὸν Ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΠΑΤΡΙΣ”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 19 Φεβρουαρίου.

Δι' ἐπιδάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμόπλοιας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀρθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμόπλοιας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ὑπὸ ὀθον Ἀγίας Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλίσωσι θέσεις ἀνάγκῃ νὰ δηλώσωσι ἐγκαιρῶς εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ὑποστηρίζοντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν σας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα σας.